

Die den spangjert goet vertrouwt,
Siet hier waer op dat hy bouwt.



Het moedich aankomen des Vyants voor Arnhem

Twee gemene Mylen van vijfien in een Graadt



Den op-tocht der Bataviere om haer Vyant of te kieren.



Toxt Verhael van des Vyants

Tocht inde Veluwe / als mede in
Groningerland t Jaer 1624.

Beminde Lezer: Also di langdurige Woest onsen Wy-
and een lang gewenste gelegenheid gehad
hast om dese Geuinterde Landen op het heftst
tot beschepelen plaatzen ten te ballen / de wyl de Oo
zaischen mit ghevers den Ysel/Ghijn/Maes/Wael/c
alle andere Ghevers sterk en bequaem toegevoerd was
ten/dartmen daer niet paerd en wagonen onder hinder
over hondre. So en heeft hy niet nageleget sijn uiter
te dwor te hi in te doen / op den eynde veel ruiterce
als ooch voetvolk/grof geschut/ ende alle gereetschap
tot sulden tot bequaem / op een byngende/ onder
't bevel van Graef Hendrick vanden Berg. Wie op den
15 Feby: is gekomen in 't Graefschap Zutphen, en oors
heeft sich den Spand met enghus volck (gelucht wie de
Guaruloeven van Lingen, Grol ende Oldenfel) begeven

soo wel als den minsten soldaat / hem niet water most
bevelhen. Alsse nu 7 dags aldus in elende quade hups
gehondt hadde/ synse den 23 dito (in voile bataille ges
fecht syn) weder over den Ysel ghercken: die van
Doeberg hebben met het grof gesluyt enghue schade
onder hader gedaen. Also is den Spand in sijn groot
voornemen (dooy Gods hulpe) verduerd/ sijn wegh
nemende over Tzelen en Kepel naer Ysselburg, en foo
voort selsch naer sijn quartier.

Ghelyder-wyl dese in di quartier doelende waren/
heeft sich den Spand met enghus volck (gelucht wie de
Guaruloeven van Lingen, Grol ende Oldenfel) begeven
sien weghe gedreven / ende verhant ontent het halve
Worp van Wisselhoeven, 't Wilooner Hogenzel/ 't meest
van Noord-brueck, tot Schemen enige hupsilen; tot Sloe
ren 9 of 10 hupsilen/ en syn met den huyt duengeraecht:
siet teghien staende van den Overste Salenbroek
vervolgh werden/ doch te ijlade. Dit is in 't huyt so
veel my naer waerheit bewust is: En soude doortys
verhant war ontertuert by de h. M. Heere Staten
ende den Wooldrichtigen PRINCE van Orangen
is te wegh ghebrach/ tot bescherminge des Bader
lands/ dat de plaat's ontbreking ons: laten 't hooch's
mer ons signyfieche afberdingh/ als oock met een
vorce prantien endigen. Ten leste biddenne die he
bemoegten met dese onser arbed/ ende dat tot memo
ry van Gods genadige hulpe.

Samen-Sprack
Tusschen Rijck en Ysbrant, over den Spa
schen Vastelavonts-Tocht, mitgaders
de Weldaden Gods.

Hou Wiende/ hoe seek/houlen is hier niemär n
Ysbrant help/ hoe tierce dus/waer niemär dat iks bin
Hoe sine dus verhael/ hoe tierce dus ion ledet
Rijk. Wel Ysbrant, vraghe wat/ het gunst al die sieden
Ghe en dact ontrint: siet hoe een v der blieke
het kalt met has/ net met has en Pack. Je dicht
Hoe fullen hir al mee wel dienen te beginnen.
Ysbrant loopt wantig niet/ of Rijk is mitje sunnen,
Want lichy verbaerde Doct/ wat niemär/ datmen sal
Hern/ Socrat/ ons her land/ en henn de huyt vol slager:
Dop salen ons so lecht niet wat ons sieden lagen.
Kien sitten wu hure wat/ en kijken 't wat oec.
Want in kom/ hooch op Dree/ en bent wel half moe.
Wel fel huer/ wu meer/ en rust wat op mijn Sleele/
Men huer klopt in men huf/ vertroostme dochien heete.
Ysbrant maal/ hoe 't hier woech/ het schut kommt opde
De spiers troep antroep/ om 't water over al (Wal/

te openen: En voort/ de Solders op de Sleden:
Die wauwre te Paet hart rennen naer de Sleden:
Alwaer den Spand naest hem enghus vertoomt:
Die Solders oot al niet woren niet verstoont/
Op daegh al oot by nacht te waken en te wachten
Haer Stad/ schip/ thache Wael/ haer Wall en haer Gach/
En noch in sijn niet duysden te bren/ (ten)
Ech is met Vlij en Haek al bubbelt wel verben/
Om/ neffens den Matros/ te huren op de Stromen/
So kan den Snoecker niet op ons tot ons komen.

Rij. Da Buitman dat's wel waer: incaer's is verloren al

Als God ons strafte/ wil/ en hengt tot den val. (ker)

Ysbrant dat/ spiecke recht: maet last ons dan bemer.

Of niet dies Wint en West/ sijn Godes wonder-werken/

Want mer de Heere ons dreypt/ en wedoren beschut/

Da maecht dat's Spands wiensch hem dier tot een dor.

Hij macht ons sander wel nu los en rontom open.

Lied oord die Druggen self/ en laet den Spand loopen

Tot midoen in het land/ en in een oogenblik

Wijfij hem daer beweupt/ doot ingedreven schick.

Wae is geen knipper/ oock synde geen Conteren.

Wie daer dat jagen opt/ of enghus beseten:

Hoch blucht jo looerdaer daer h' last alles staen/

De Tafel was gedreht/ de Doenders aen/ en

Was alles/ soo dat voor/ wond en Gaudam.

Hart onverwacht men riep: op/ op/ Singa vamus.

Hier home de Heere self/ by hem met schick verstaet/

Met hangars-noord en koub/ bitterlich hem plaegt/

Weselen en verleint met kerren en met steen/

Verleindie heel volck heel bingeren en tenen.

't Conbor hem toegeschikt/ werd hem genomen af/

Het dicht/ gelaegde sicculeit werd menigh man (ijn graf).

't Gelver men hier en gint's bin leggen by de wegheen/

Da na gelukh of daer een heilsglaug was gelogen.

't Sal mi niet wonder zyn/ of hi p' gelert

Te schouwen Godes hand/ die hent dus van ons keert:

Want op hy nocht al weet als 't was sal verharden/

Smals al den Sijera in 't endt deurneght worden.

't Is nu onrent op Ysbrant gleden/ dat hy sande

Met ongelukheden erpelt/ die steden in ons land/

Want op hy als Beinhader/ tot/sijn mocht hoogeind dreygen

Dex Landen ons en ons goet/ dat hi epelt:

Om datmen hem (ijn) epelt/ wijnholt verhaert/

Op/ met een boelen moed/ die Legres star vergaert/

Die soulen te gelken ons/ 't samen overvalben/

En aer beschepelen oot dypinghen one Wallen.

Dies macht/ daer op/ set/ en daer op/ brent/

Niet en iot/ sijn van haer/ so mocht/ noch so stout

Da/ mi niet docten der eens over ons sieden/

Want mi niet paert of trouw/ in onse waten fieruen/

Want God hem dwingt te dempen sijn geblaef/

En al de Soncie te groen water af/

Te weken het mochtel/ te bollen ons/ Stromen/

En ons in alle noot/ naer esch/ te hulp te komen.

Wijheplose Kampian Mom, met al sijn aenhang snoot/
Mok dragen Godes straf niet schandeelk doodt:

Om dat hy sijn Googhs beraden wou en geven

In handen des Vyants quam eerloos om't leven.

Goch troch den Snoecker heen in Vlaenderen met kracht/

En meenben/meter ghe al inde mudder-nach/

In nare duypsterchyd/ Caslant te over-tompen:

Maer God hem onverwacht ellendig daer doet rompels/

Want hy in 't diepte van's nachts dicke horchterp/

Den hemel met een Licht so klare heeft overchyp/

Watmen perfect kon han den Spand/ met sijn Speelen/

Stiel/ sonder tammel-flag/ al voorbig heurtwits trecken:

Want op men habellicke de Wijchen heeft belet/

En hem/ dooz goed lepdy/ bequamelech belet:

So dan hy niet een voet in 't land en heeft gekregen:

Want God hem weder dwong te rugh door/ sellen regen/

Den hemel hooft hem/ 't hoofd/ en onverblyf grot:

Hij water over 't liff/ dat hy niet groote noot

Iher sephane keert niet/ en in 't gheleken tempen/

Taer den hous op 't hoofd/ voel-syppen hinen slippen.

Want na sondr by sijn volck in Vreländen om een dupt/

Wie daer in free van wof/ wat keegen op haer huyf.

Want londse wedde 't huyf met stoches in haer handen:

En mosten/ so met chand/ verlaten de Landen:

Want quam niet al sijn macht/ op wedde voor de Stadt

Bergen op den Zoen, 't woch by noch garen had.

Wij sloegh sin Leger baft/ naer dat/ onher schijmen/

Met goed appoimentement/ Steenberghe haben bekomen/

Want vlynden hy/ en groet/ en wolden onder d' aech/

Sij/ Battrepers hoogh/ Trenchen metter baer/

Hy maecten/ en ip schoot/ hy stond/ sonder maten/

En most/ dooz/ enkel huyf en schijp/ de Stadt noch latec:

Wie jaegt hem daer als God/ 't was ghe Prim beschut:

Want blucht gheghen/ en up in 't naerste bande nacht/

En liet so menigh held ellendig haer noch leggen/

Want mer tontgen nauw is mogelich te leggen/

So kan die goede God/ met sijn onlichtbaer heyt/

Want hem stelen/ sijn volck getrouwelik her weyt/

En naen den Spand af: Wies laet ons hem typ loben/

Want sijn vermogen heyt gaet aen macht te boven:

Och of wy dit al 't aen bedachten/ en den heyt/

Want een opredt genoed/ en oerstande teer/

Van rechte dantelsaecht/ oot temperen heeten/ schijnen:

So mocht godhesentheid wat meer in ons ont forschen:

Want dorder van de deugd en haerter van het quad:

Want preute hoodebr/ en troste overbed:

En valschen handel/ en van Bankieren dieven/

Want den beantmen geest/ en een verlagen hert/

't Welch's best offer is dat hem/ see stert verb.

Want gau de lieve God des Lariden te laten al te samen/

Geloest so moet hy sijn voort/ in twelben te.